GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 93. Vinerĭ 26 Aprilie (8 Maiu) 1885.

Brașovŭ, 25 Aprilie (7 Maiu) 1885.

Se împlinescŭ șése anĭ, de când s'a înaugurată în Austria o nouă direcțiune politică mai favorabilă naționalitățilorŭ din imperiu. Programa de împăcare a cabinetului Taaffe, ce e dreptŭ, a rĕmasŭ încă până în ḑiua de aḑĭ neresolvată, dar noua eră a avutŭ celŭ puținŭ aceea urmare bună, că popórele negermane au începutŭ a mai resuflá.

Slavii: Cehii, Polonii și Slovenii au sciutŭ sĕ tragă celŭ mai mare folosŭ din acéstă situațiune pentru naționalitatea lorŭ și plângerile continue ale Nemțilorŭ austriacĭ, că suntŭ amenințațĭ de slavismŭ, ne dovedescŭ acésta în modŭ învederatŭ. Nu totŭ așa de multŭ au sciutŭ a se folosĭ Românii din Bucovina de ocasiune în acestĭ șése anĭ din urmă.

E naturalŭ, că Românii bucovinenĭ fiindŭ puținĭ la numĕrŭ și fiindŭ încunjurațĭ totŭ numai de elemente contrare, au a luptă cu greutățĭ mai marĭ decâtŭ Slavii din Austria. Cu tóte aceste s'ar fi pututŭ dobêndi în acestĭ șése anĭ din urmă, resultate multŭ mai însemnate pentru naționalitatea română din Bucovina, dacă cărturarii românĭ din acéstă țĕrișóră arŭ fi fostŭ cu toții pĕtrunșĭ de adevĕratulŭ spiritŭ naționalŭ românescŭ și ar fi îmbrățișatŭ în unire strĕnsă causa poporului țĕranŭ, care este aḑĭ părăsită și-și găsesce așa de greu adevĕrațĭ apĕrătorĭ.

Iluștrii bĕtrânĭ, carĭ au luptatŭ pentru drepturile și bunăstarea poporului românŭ bucovinénŭ nu mai suntŭ și astăḑĭ se pare că n'are cine sĕ'ĭ înlocuéscă.

Amŭ ḑisŭ „se pare,“ pentru că amŭ trebui sĕ disperămŭ în viitorulŭ frațilorŭ noștri bucovinenĭ, dacă amŭ admite posibilitatea, că nu se vorŭ mai aflá între ei în sînulŭ junei pleade române bărbațĭ de spiritŭ și de inimă, carĭ sĕ pótă înlocuì cu timpulŭ pe bĕtrânii stêlpi ai Românismului în Bucovina.

Din contră suntemŭ de convingere, că încă de aci înainte va rĕsări sĕmênța naționalismului săditŭ în Bucovina de ilustrii propagatori ai românismului. Dovadă pentru acésta este mișcarea, ce se observă în timpulŭ din urmă în sînulŭ junimei române patriote și de caracterŭ din Bucovina.

Articlulŭ de mai josŭ, ce ni l'a trimisŭ unŭ aderentŭ alŭ fóiei nóstre din Cernăuțĭ, este o dovadă mai multŭ despre marea îngrijire ce a pĕtrunsŭ pe Românii bine sĕmțitori bucovinenĭ pentru viitorulŭ românismului în acéstă țéră. Tonulŭ în care e scrisŭ articlulŭ póte fi ceva prea pesimistŭ, dar scopulŭ e laudabilŭ. In contra rĕului numai atuncĭ vomŭ fi învingĕtorĭ, dacă ilŭ vomŭ sbiciuí prin arătarea adevĕrului și *dacă ne vomŭ dá tóte silințele spre a-lŭ îndreptá.*

Naționalismulŭ românŭ în Bucovina.

La noi în Bucovina se face multŭ vuetŭ cu naționalismulŭ românŭ, care de faptŭ de abia vegetéză. Spiritulŭ naționalismului n'a pĕtrunsŭ încă nicĭ la cei cu cultură mai înaltă cu atâta mai puținŭ la poporulŭ de rĕndŭ, care este lăsatŭ pradă celorlalte națiunĭ din țéră. Dovada cea mai sigură, cumcă poporulŭ românŭ bucovinénŭ scade pe ḑi ce merge, este statistica. Ea ne arată respicatŭ, că în ḑece anĭ aŭ scăḑutŭ Românii cu 20,000 de suflete. Pe cândŭ a venitŭ Bucovina sub dominațiunea Austriei (1775) au fostŭ într'ênsa numai Românĭ, astăḑĭ însĕ se compune poporațiunea din mai multe naționalitățĭ: din Românĭ cu numĕrulŭ de 190,000, din Rutenĭ cu 210,000, din Germanĭ cu 50,000, din Evrei cu 60,000, din Polonĭ, Armenĭ, Lipovenĭ, Ungurĭ și Țiganĭ cam cu 20.000.

Periculŭ celŭ mai mare pentru Românĭ sunt Rutenii, a cărora numĕrŭ cresce rapidŭ parte prin imigrațiune din Galiția, parte prin rutenisarea poporului românŭ necultŭ. Cu tóte aceste nu se aude de nicĭ o mĕsură ce ar fi luat'o Românii cultĭ ca să pue într'unŭ chipŭ órecare stavilă desnaționalisării, ci din contră poporulŭ este lăsatŭ pradă slavismului, pare că într'adinsŭ.

Ce este causa, că Românii cultĭ nu sunt consolidațĭ de felŭ și nu lucréză în unire ca unŭ singurŭ corpŭ, ca cei de altŭ neamŭ, spre sporirea numĕrului și a bunăstării conaționalilorŭ sĕi? Causa este, că 'n sînulŭ Românilorŭ cultĭ s'au furișatŭ cu 'ncetulŭ în tóte stările elemente străine precum: Polonĭ, Germanĭ, Jidovĭ botezațĭ ér mai alesŭ Rutenĭ, atâtă prin căsătorĭ câtŭ și prin renegare de națiune. Acéstă stare a lucrurilorŭ este în detrimentulŭ națiunii. Și óre elementele străine furișate în mijloculŭ nostru de dragulŭ nostru s'au romanisatŭ? Nu! ci de dragulŭ, ca sĕ ajungă ei la mărire și apoi la timpŭ binevenitŭ sĕ ne sugrume cu dragostea lorŭ. Am cunoscutŭ prin gimnasiu Rutenĭ incarnațĭ carĭ astăḑĭ sunt ultra-românĭ cu gura, au ajunsŭ de a fi înaintațĭ de corifeii Românilorŭ, pe când Românii cei bunĭ și nu gureșĭ sunt preterațĭ. Sunt Românĭ și de aceia, carĭ la tótă ocasiunea se dau de Românĭ dară când vorbescŭ schimonosescŭ limba română ca vai de dênsa. Acasă la ei vorbescŭ numai rusesce sau germănesce. Alții și-au schimbatŭ și numele pe română lăsândŭ *schi* și *vicĭ* nu *viciulŭ* afară, dară se cunoscŭ pe fapte căcĭ ajungêndŭ la putere sunt cei mai marĭ despoțĭ și tiranĭ.

Sĕ nu ne bucurămŭ de astfelŭ de renegațĭ întrațĭ în sînulŭ nostru, ci sĕ ne ferimŭ de ei mai rĕu decâtŭ de adevĕrații Rutenĭ, Polonĭ și Germanĭ. „Ferésca-mĕ Dumneḑeu de amicĭ, că de inamicĭ mĕ voiŭ apĕrá eu însu-mĭ.“ Cunosceamŭ pe unŭ amicŭ alŭ meu de „Românŭ bunŭ,“ care nu de multŭ îmĭ arătă unŭ tablou pe care era desemnatŭ și unŭ generalŭ polonŭ cu sabia în mână, despre care ḑicea cu fală că ar fi strămoșulŭ sĕu — unŭ generalŭ dacă nu mĕ înșelŭ „Poniatovschi.“ Écă romănulŭ!? Altŭ Românŭ nu de multŭ a purtatŭ ca studinte de universitate căciula societății rutene „soiusŭ.“ Astfelŭ de elemente sĕ află mai alesŭ în starea preoțéscă, care în cea mai mare parte ne dă amploiațĭ și profesorĭ.

O mare nenorocire pentru națiunea română bucovinénă este că familiele ilustre române s'au rărítŭ. De Hurmuzăchenĭ nu se mai aude nimica, Popovicenii mai că s'au perdutŭ, este unŭ Zota, unŭ Stîrcea, unŭ Vasilco, unŭ Flondorŭ, dară boerii cei tinerĭ — puține esceptiunĭ — dela universitate începŭ a face politica cu Jidanii și Polonii, par' că ar avé unŭ presĕmțŭ că ca mâne vorŭ fi înlocuițĭ de ei și vorŭ trebui sĕ 'ndure mila lorŭ. Altŭ periculŭ este, că unii Românĭ ajungêndŭ la rangŭ și avere, averea câștigată cu sudóre românéscă și póte și de pe spinarea Românilorŭ o împrăscia mărităndu-șĭ fiicele după neamicii națiunii nóstre, cărora prin acésta le dă putere materială ca sĕ pótă lupta contra românismului cu mai multă tăriă.

Câtŭ despre politica unorŭ amploiațĭ, carĭ se fălescŭ de a fi Românĭ numai ca sĕ pótă fi aleșĭ la dieta țĕrii séu în senatulŭ imperialŭ acésta o cunóscemŭ noi prea bine. Folosulŭ este totdéuna a Domnielorŭ sale, înaintândŭ în rangŭ dară Romănulŭ rĕmâne totŭ împilatŭ și se perde cu încetulŭ.

Ce se atinge de preoțĭ, póte fi vorba despre tóte cele, despre stolă, despre numĕrulŭ îngropăciunilorŭ și a cununielorŭ, despre mărimea lefelorŭ, numai despre naționalismŭ nu! Unii preoțĭ facŭ politică cu naționalismulŭ dar o facŭ numai ca sĕ ajungă demnitarĭ séu sĕ-șĭ tragă altŭ folosŭ.

Sĕ întrebămŭ câțĭ suntŭ membrii ai „societății pentru cultura și literatura română în Bucovina,“ séu mai bine câțĭ din ei sciu unde-i localitatea „societății?“ Câțĭ preoțĭ suntŭ membri ai societății „Scóla română“ câțĭ ai „Armoniei?“ Câțĭ preoțĭ procură ḑiare romane? — Écă românismŭ!?

Puterea de a recâstiga pe Românii desnaționalisațĭ, de a face sĕ prospereze poporulŭ românŭ este în mâna preotului. Dacă preotulŭ ar merge mână în mână cu învĕțătorulŭ și cu primarulŭ (rarŭ unde este armoniă) și ar lucra spre sporirea culturii însemnândŭ la tótă ocasiunea pe părințĭ ca sĕ-șĭ trimită copii la scólă, atuncĭ nu amŭ avé a ne plânge cumcă națiunea nóstră scade și are numai 5% de cărturarĭ și că stă îndĕrĕptulŭ celorlalte națiunĭ din țéra acéstc.

Nu putemŭ ḑice că guvernulŭ n'ar îngriji de scolĭ. Stă numai în bunavoința preoțilorŭ de a atrage la scólă pe tineretŭ împărtășindŭ cu mai multŭ zelŭ învĕțămêntulŭ din religiune. Unii preoțĭ și astăḑĭ, cu tóte că consistoriulŭ îndatoresce pe fiecare preotŭ la învĕțămêntulŭ religiunii în scólă, încunjură îndatorirea acésta și au că nu predau învĕțămêntulŭ din religiune de felŭ în scólă, au că suntŭ numai óspețĭ mergêndŭ la scólă celŭ multŭ de 5 sau 6 orĭ pe anŭ. Dovadă suntŭ arătările căpitanilorŭ districtualĭ (mirare cei mai mulțĭ suntŭ străinĭ) cătră consistoriu în privința predării învĕțămêntului din religiune la tineretulŭ scolarŭ. Écă cum stă cu românismulŭ în Bucovina! E tristŭ dar adevĕratŭ!

Ce face junimea bucovinénĕ în fața periculului, ce amenință românismulŭ în Bucovina? Repețimŭ că nu e de ajunsŭ d'a arătá rĕulŭ, ci trebue sĕ căutămŭ și mijloculŭ de lecuire. Junimea română de aḑĭ în genere are mare aplecare sprc critică.

Dare-ar Dumneḑeu ca în aceeașĭ mĕsură, în care vede și cunósce neajunsurile sĕ caute a le înlătura prin fapte nobile românescĭ.

Fie ca și junimea română bucovinénă sĕ se pĕtrundă de sacrulŭ entusiasm naționalŭ, care inalță popóre și țĕrĭ și le apĕră de peire!

Conflictulŭ anglo-rusŭ.

Speranța în menținerea păcii a începutŭ sĕ créscă, și se pare că confllictulŭ dintre Anglia și Rusia se va puté aplana deocamdată fără nicĭ o vĕrsare de sânge.

Lordulŭ Granville a declaratŭ în camera lorḑilorŭ, că Rusia doresce pacea, dar nu găsesce cu cale, ca oficerii, carĭ au luatŭ parte în lupta de la Ak-Tepe, sĕ fie trimișĭ din amêndouĕ părțile înaintea tribunalului. Rusia e gata sĕ se transpună tóte diferințele judecății unui suveranŭ streinŭ, ca astfelŭ cestiunea sĕ se reguleze în modŭ onorificŭ pentru amêndouĕ țĕrile.

Acéstă declarațiune a ministrului englesŭ n'a produsŭ nicĭ unŭ entusiasmŭ, nicĭ chiar între sprijinitorii cabinetului, așa scrie »Times«. Declarațiunea ministrului este neclară, ḑicŭ foile englese. »Standard« și „Morning Post« 'șĭ esprimă în cuvinte amare consternațiunea lorŭ asupra umilirei Angliei și asupra renunțării la ptetențiunile englese. Rusia, ḑicŭ numitele foi, obține fără îndoială totŭ ce cere.

Ḑiarele rusescĭ spunŭ, că cestiunea afganistană se va supune judecății regelui Danemarcei. Se vorbesce că însușĭ cancelarulŭ germanŭ ar fi dispusŭ acuma sĕ intervină în acéstă afacere, și a avutŭ chiar o convorbire în astă privință cu împĕratulŭ Vilhelm.

OCUPAREA MITROVIŢEI.

Din Constantinopole i s'a trimisŭ ḑiarului „N. fr Presse" o telegramă, de cătră unŭ corespondentŭ bine informatŭ, care comunică următórea scire interesantă:

»Ambasada austro-ungară a notificatŭ deunăḑile Porţii intenţiunea cabinetului din Viena, de a cere executarea acelei clausule din tractatulŭ privitorŭ la ocupaţiunea Bosniei şi Herţegovinei, după care Austro-Ungaria 'şĭ reservă dreptulŭ de a 'şĭ înainta garnisónele sale până la Mitroviţa, pentru ca sĕ apere siguranţa provinciilorŭ ocupate. Unŭ rĕsboiu anglo-turcŭ ar pute esercită o reacţiune asupra peninsulei balcanice şi cu privire la o asemenea eventualitate Austro-Ungaria cere ocuparea Mitroviţei. Consiliulŭ de miniştrĭ s'a ocupatŭ cu acéstă pretenţiune, dér n'a hotărîtŭ nimicŭ, deórece cestiunea n'a ajunsŭ în astfelŭ de stadiu şi situaţiunea în Bulgaria şi Macedonia nu justifică temerile, pe care 'şĭ întemeiază cabinetulŭ din Viena cererile.«

»N. fr. Presse« dă acéstă scire sub tótă reserva, dér nu se contestă, că o apropiată schimbare în peninsula balcanică se pregătesce de cătră cele trei imperii aliate. In véra acésta negreşitŭ are sĕ se întâlnéscă Ţarulŭ Alexandru III cu monarchulŭ Franciscŭ Iosifŭ, şi anume în luna Augustŭ. In principiu s'a stabilitŭ şi participarea împĕratului Germaniei la întâlnire, care se va face într'o localitate a Austriei.

Negreşitŭ peninsula balcanică dă multŭ de lucru şi repetămŭ şi acum ceea ce amŭ mai ḑisŭ, că numai temerea de vr'o schimbare radicală în Balcanĭ opresce pe Rusia d'a nu grăbi rĕsboiulŭ cu Anglia.

SCIRILE ḐILEI.

Ni se scrie din Teaca, că lepra maghiarisărei s'a încuibatŭ şi acolo. In 26 Aprile Ungurii, douĕ-ḑecĭ la numĕrŭ, au ţinutŭ adunare la »Coróna Ungariei« sub conducerea solgăbirĕului Gyulai şi s'au constituitŭ în filială, alegêndu-şĭ de preşedinte pe Gyarfas Benedek proprietarŭ în Socolŭ. Caracteristicŭ este, că între cei 20 de Maghiarĭ întrunițĭ au fostŭ jumĕtate funcţionarĭ: 1 solgăbirĕu, 1 subjude judecătorescŭ, 1 referentŭ la judecătoriă, 1 cancelistŭ la cărţile funduare, 1 judecătorŭ de pace, 1 tutorŭ orfanalŭ ş. a. Óre nu dovedesce acésta destulŭ de lămuritŭ, că funcţionarii maghiarĭ suntŭ aceia, cari agitéză?

—0—

Cu ocasiunea inspecţiunei ce a făcut'o comandantulŭ de corpŭ loc. mareşalŭ de câmpŭ br. Schönfeld batalionului 3 din reg. 2 de inf. ce staţionéză în Făgăraşŭ, o deputaţiune de orăşenĭ i-a adresatŭ rugarea, ca sĕ intervină pe lângă cercurile mai înalte sĕ nu rĕmână Făgăraşulŭ fără garnisónă după plecarea batalionului în Bosnia. Comandantulŭ a promisŭ, că va face totŭ ce'i va stâ în putere.

—0—

Din raportulŭ societăţii braşovene pentru ajutorarea prisonierilorŭ luămŭ următórele date despre activitatea sa în 1884. Numĕrulŭ membrilorŭ fundatorĭ e de 25, alŭ celorŭ ordinarĭ de 190. S'au ajutoratŭ 61 de arestanţĭ sĕracĭ, eliberaţĭ dina rest, cu bilete pe calea ferată până acasă, 71 de arestanţĭ cu banĭ de întreţinere pe drumŭ cu totulŭ în sumă de 85 fl. 71 cr. Pentru construirea unei şcóle a arestanţilorŭ, s'a obţinutŭ dela ministrulŭ de justiţiă 10,000 fl. şi şcóla, situată în grădina arestului, e aprópe gata. Indată ce întocmirea interióră va fi terminată, va începe instrucţiunea în morală şi în obiectele elementare. In anulŭ acesta societatea, până va pute întemeia unŭ asilŭ pentru arestanţii eliberaţĭ, a închiriatŭ unŭ localŭ unde se vorŭ întreţinea cu tóte cele necesare până la găsirea vre unei ocupaţiunĭ. Pentru mărirea fondului, societatea primesce dela tribunalele din Braşovŭ, Făgăraşŭ, Şercaia, Zĕrnescĭ şi Satulungŭ 30 procente din amendile bănescĭ. La finea anului 1884, averea societăţii numĕra 248 fl. 29 cr.

„Curierulŭ Balasanŭ« din Iaşĭ spune, că Vinerĭ a plecatŭ regimentulŭ 7 de liniă în Dobrogea. De odată cu regimentulŭ au plecatŭ şi d-nii colonelĭ Lipoianu, loc. colonelŭ Grozea şi maiorŭ Teodorescu.

—0—

Stabilimentulŭ de arte grafice Socecŭ şi Teclu din Bucurescĭ a editatŭ în eliografiă unŭ portretŭ alŭ lui C. A. Rosetti. Ca lucrare de artă, acestŭ portretŭ e bine reuşitŭ. Elŭ va fi vêndutŭ cu 10 lei esemplarulŭ, din carĭ 5 vorŭ fi destinaţĭ pentru ridicarea statuei lui C. A. Rosetti.

—0—

„Posta" din Galaţĭ scrie în numĕrulŭ sĕu dela 21 Aprilie: »Aseară la órele 8 p. m. a sositŭ în portulŭ nostru unŭ nou vaporŭ de rĕsboiu austro-ungarŭ, cu 4 tunurĭ şi cu numele de „Taurus." Acestŭ vaporŭ a venitŭ prin Constantinopolŭ şi a ancoratŭ în dreptulŭ bursei nóstre. După informaţiunile ce avemŭ, acestŭ bastimentŭ erĭ, pe când trecea pe la gura Siretului, a sondatŭ acea parte o jumĕtate de óră. Elŭ va pleca spre Turnu-Severinŭ. Ḑilele acestea se aşteptă sosirea şi a altorŭ bastimente totŭ de felulŭ acesta.«

—0—

Parchetulŭ de Ilfovŭ este în ajunŭ de a pune mâna, ḑice »l'Indép. roumaine,« pe mai mulţĭ neguţtorĭ israeliţĭ, cari suntŭ înţelesĭ cu coreligionarii lorŭ falițĭ d'a le vinde mărfurile şi a se înfăţişa cu poliţe false, frustrândŭ astfelŭ drepturile creditorilorŭ adevĕraţĭ.

—0—

»Rĕsboiulŭ« scrie, că în ḑilele de la 18, 19 şi 20 ale curentei s'au protestatŭ poliţele: d-nei Paulŭ şi Comp., d-lorŭ Panaitescu, Heinrich Lebovicĭ din Bucurescĭ şi N. G. Stătescu din Buzĕu.

—0—

„Dunărea de josŭ« ne spune, că Sâmbătă a sositŭ în portulŭ Tulcea d. generalŭ Pencovicĭ, membru alŭ comisiunei europene, cu vaporulŭ nou alŭ comisiunei, Carolus primus. Construcţiunea vaporului este fórte elegantă, are 10 cabine mobilate cu totŭ gustulŭ şi în fie-care din ele suntŭ zugrăvite insemnele unei puterĭ din cele optŭ, carĭ compunŭ comisiunea. D. generalŭ Pencovicĭ trece la Sulina,

—0—

Prinţulŭ Alexandru Carageorgevicĭ a muritŭ în Timişóră în etate de 79 de anĭ.

Nĕcazurile Românilorŭ din Scheiu.

Braşovŭ, 24 Aprilie.

Astăḑĭ se înmormêntéză nenorocitulŭ costénŭ*) care a căḑutŭ victimă crudelităţii unui slujbaşŭ poliţienescŭ. Vasile Olteanu a aprinsŭ candela dela cruce pentru ultima óră în nóptea sfântului George.

Era unŭ timpŭ, când lumina acestei sfinţite candele nu licuria atâtŭ de posomorîtŭ ca acum. Locuitorii românĭ ai Scheiului trăiau p'atuncĭ cu mai puţine grijĭ. Negoţulŭ era în flóre şi ómenii câştigau. Cei ce erau muncitorĭ îşĭ agonisiau multŭ, ér cei ce munciau mai puţinŭ aveau ce le trebuia.

Timpurile aceste au fostŭ şi nu scimŭ dacă se vorŭ mai întórce. Acum şi celŭ mai muncitorŭ costeanŭ abia îşĭ póte agonisi atâtŭ ca sĕ-şĭ hrănéscă copiii şi sĕ-şĭ plătéscă birulŭ greu. Negoţulŭ de odinióră a peritŭ. L'au mâncatŭ cei cu şinóre dela Peşta şi dela vama Timişului. Spălătoriile de lână suntŭ pustii, urlă cânii prin curţile lorŭ. Românulŭ muncitorŭ din Scheiu nu mai găsesce lucru, nu mai are câştigŭ, sĕrăcesce.

Mai de demultŭ numĕrulŭ celorŭ sĕracĭ din Scheiu era neînsemnatŭ, dar mila ce o căpĕtau era însemnată, căcĭ ómenii avéu de unde sĕ le dea. Astăḑĭ sĕrăcimea e multă în suburbii şi mila e puţină. Inainte, când şi sĕracii o duceau mai bine, le era ertatŭ sĕ-şĭ aducă găteje şi uscăturĭ din pădurea dela spatele Têmpii, ca sĕ şĭ mai încălḑéscă şi ei ósele érna, ér vara sĕ-şĭ mai pótă fierbe o sĕrăcăciósă zamă.

Comuna nóstră e vestită de bogată în pădurĭ marĭ şi frumóse. Gătejele şi uscăturile ce le luá din pădure sĕrăcimea din Scheiu nu erau nicĭ ca sfărmiturile dela masa risipitorului. Inspecţiunei pădurilorŭ îi este întru nimicŭ a perde mii de florinĭ prin rele speculaţiunĭ şi negligenţe, a plăti despăgubirĭ grase unorŭ liferanţĭ — dar de unŭ anŭ de ḑile a apucat'o dorulŭ d'a economisi la gătejele şi uscăturile sĕrăcimei din Scheiu. Eftinĭ la făină şi scumpĭ la tărîţe! Acéstă inscripţiune ar trebui sĕ se pună pe chipiurile forestierilorŭ comunei.

Costenii au fostŭ oprițĭ d'a mai merge în pădurea din apropiere după găteje şi uscăturĭ!

Bieţii costenĭ pe lângă acéstă grea oprélă, mai au sĕ guste şi din amărăciunea »egalei îndreptăţirĭ,« de care i-se face aḑi parte Românului în josŭ ca şi în susŭ, în comună ca şi în comitatŭ şi în ţéră. Costenii trebue sĕ vĕdă cum conlocuitorii lorŭ din curmătura Braşovului**) sunt mai omenesce tractaţĭ decâtŭ ei. Curmăturenilorŭ li-s'a datŭ voiă sĕ-şĭ aducă găteje ca şi până acum din pădurea dinaintea lorŭ, pe când sĕrăcimea din Scheiu e constrînsă, in puterea noului ordinŭ alŭ marelui pădurarŭ, sĕ mérgă cale de trei ceasurĭ dela casele lorŭ, dincolo de Poiana Brâncă pe sub munte, ca sĕ-şĭ aducă câte unŭ gătejelŭ.

Pe cósta de sub Têmpă locuescŭ numai Românĭ, pe când în curmătură suntŭ mai mulţĭ Ungurĭ şi Saşĭ. Nu cumva acésta este pricina, că costenii trebue sĕ mérgă trei ceasurĭ în capŭ de érnă după găteje? Sĕrmanii potŭ sĕ se prăpădéscă pe drumŭ!

Şi vai şi amarŭ de acelŭ costeanŭ sĕrmanŭ, care cade în ghiarele vr'unuia din jitarii, carĭ păzescŭ pădurea din apropiare, căcĭ îlŭ aşteptă o aspră pedépsă.

Vasile Olteanu este mărturia mută — mută pentru veciă — a acestei prigonirĭ, ce se face în urma mĕsurilorŭ draconice luate de administraţia pădurilorŭ. Unŭ băiatŭ de pe cóstă este întêlnitŭ în nóptea de sf. George de unŭ poliţistŭ, care trăiesce în credinţa, că Românii costenĭ suntŭ numai o calamitate pentru acestŭ oraşŭ şi că capetele lorŭ n'au mai multŭ preţŭ decâtŭ verḑele din grădina lui. Poliţistulŭ pune mâna pe băiatŭ şi 'lŭ maltratéză, pentru că jitarulŭ ce'lŭ urmărea se temea, ca ramura sĕ nu fie din pădurea oprită. Vasile Olteanu vine dela cruce şi nenorocirea 'lŭ duce în calea poliţistului. Acesta socotindŭ, că a sositŭ momentulŭ ca sĕ rĕtezéscă capetele costenilorŭ, îlŭ lovesce cu sabia de 'lŭ omóră.

Intêmplarea înfiorătóre dela Crucea Muşicoiului este o tragică ilustraţiune a ignorărei şi desconsiderărei de care au parte Românii scheienĭ, mai alesŭ de unŭ şirŭ de anĭ încóce

Scheienii suntŭ copii vitregĭ ai comunei. Pentru toţĭ se face câte ceva numai pentru dênşii mai nimicŭ. N'au nicĭ fântânĭ, nicĭ vale, nicĭ drumŭ — le merge mai rĕu ca celorŭ din Vlădenĭ, cu tóte că şi ei trebue sĕ plătéscă adausulŭ comunalŭ de 24% la florinulŭ de dare. Acum li-se sêmĕnă locurile şi li-se strîmtéză păşiunea şi nu se scie ce va mai hotărî comisiunea din urmă în acéstă afacere, căcĭ comisiunĭ au fosţŭ destule în Scheiu, dar nu s'a vĕḑutŭ până acum nimicŭ în urma lorŭ.

Nu potŭ fi ómenĭ mai pacinicĭ, mai blânḑĭ şi cu mai puţine pretensiunĭ ca Românii din Scheiu şi póte că tocmai naturelulŭ lorŭ prea domolŭ a adusŭ cu sine, că cei dela cârma comunei se îngrijescŭ aşa de puţinŭ de sórtea lorŭ. Dacă Scheienii arŭ fi mai iuţĭ, mai energicĭ şi mai pretenţioşĭ, dacă ar cere cu mai mare insistenţă sĕ li-se facă dreptate pretutindenea, dacă în fine s'ar aflá în fruntea lorŭ nisce conducĕtorĭ harnicĭ şi cu caracterŭ firmŭ, astăḑĭ interesele lorŭ nu ar fi aşa de năpăstuite.

Sĕ sperămŭ, că păţania îi va învĕţá sĕ-şĭ caute mai multŭ dreptulŭ şi sĕ fie mai solidarĭ în apĕrarea lui. E timpulŭ, ca sĕ se deştepte odată Românii de aicĭ, cei cu carte ca şi cei fără de carte, şi sĕ facă ca sĕ se respecteze cum se cuvine interesele unui întregŭ suburbiu.

Se pare, că după vechiulŭ obiceiu rĕu, cei dela cârmă suntŭ înclinaţĭ a luá în apĕrere fapta barbară a numitului poliţistŭ din nóptea de sf. George şi a descrie lucrulŭ astfelŭ, ca şi când pacinicii costenĭ s'ar fi revoltatŭ contra unui singurŭ poliţistŭ, şi ca şi când acestŭ poliţistŭ ar fi victima nesupunerei lorŭ. (A se vedé »Kronst. Zeitung« din 6 Maiu).

Cei ce cunoscŭ pe Scheienĭ se vorŭ mira, că poliţistulŭ din vorbă este acum declaratŭ greu bolnavŭ în spitalŭ după ce a vulneratŭ doi ómenĭ şi a omorîtŭ pe unulŭ, făcêndŭ abusŭ de întrebuinţarea armei, şi după ce a scăpatŭ cu pielea întrégă.

Aşteptămŭ dela d-lŭ căpitanŭ alŭ poliţiei, ca sĕ facă o cercetare strictă şi sĕ stăruiască, ca poliţistulŭ barbarŭ sĕ fie pedepsitŭ cum se cuvine şi ca nu cumva liniştea unui suburbiu întregŭ sĕ fie sacrificată pentru cuvêntulŭ, că poliţia, dispună ea de puterĭ câtŭ de slabe şi nesuficiente, trebue să fie totdeuna în dreptŭ.

*) Locuitorŭ de pe cósta de sub Têmpa.

**) Burghals, Martonfalva.

Braşovŭ 24 Aprile v.

Sinodulŭ din Dumineca trecută ţinutŭ la biserica Sf. Nicolae din Scheiu a fostŭ fórte turbulentŭ. In acestŭ sinodŭ avea sĕ se alégă comitetŭ parochialŭ, epitropiă şi delegaţiunĭ şcolare, carĭ împreună cu delegaţiunile din cetate administréză şcólele centrale din locŭ. — Sinodulŭ a fostŭ condusŭ de d. protopopŭ I. Petricŭ. — Fiindcă în comitetŭ sunt necesarĭ 30 de membri, de aceea s'a alesŭ o comisiune de 9 inşĭ, ca sĕ compună o listă, sĕ o tipărésca şi sĕ o împartă la parochienĭ, ca cine va vrea sĕ voteze acea listă, ér cine nu va avea plăcere sĕ compună altfelŭ lista.

Ce s'a făcutŭ?

După cum au spusŭ mai mulţĭ votanţĭ, listele împărţite s'au schimbatŭ de cătră o clică de ómenĭ şi li s'au datŭ alte liste, din carĭ a ştersŭ acea clică pe unii domnĭ carĭ 'şĭ-au împlinitŭ totdéuna chemarea lorŭ. Astfelŭ a ştersŭ din epitropiă pe d-lŭ primarŭ I. M. Burbea, din delegaţiunĭ pe d-lŭ Davidŭ Almăşanu şi din comitetŭ pe dl Andrei Voina jun. Alte schimbărĭ ce s'au făcutŭ nu ne suntŭ cunoscute. Pentru ce aceste schimbărĭ pe o cale aşa de nepotrivită? Pentru ca în loculŭ d-lui profesorŭ pensionatŭ Davidŭ Almăşanŭ sĕ ajungă în delegaţiunĭ, carĭ au sĕ decidă în cestiunĭ scolare, ómenĭ nepricepĕtorĭ? Aceste manopere au produsŭ în cerculŭ inteligenţii mare mâhnire.

Când s'a începutŭ votarea, a presentatŭ dlŭ epitropŭ Ionŭ Manole, tata d-lui Diamandi Manole, o listă a unui votantŭ, care a mărturisitŭ că a fostŭ chematŭ într'o cârciumă din Prundŭ, unde i s'a schimbatŭ lista dându-i-se alta ştérsă în modulŭ cum amintii mai susŭ. D. Manole protestă în contra acestorŭ abusurĭ constatândŭ, că alegerea e influinţată prin manopere neertate. Dlŭ prof. Davidŭ Almăşanu, vĕḑêndŭ că l'au ştersŭ din listă, sĕ fi ḑisŭ indignatŭ: »va sĕ ḑică după ce 30 de anĭ din tinereţe mi-amŭ jertfitŭ ca profesorŭ pentru Dumneavóstră, acum la bĕtrâneţe nu vĕ mai trebuescŭ?«

Dlŭ Ionŭ Manole, venerabilulŭ epitropŭ indignatŭ și dênsulŭ, protestă din nou cerêndŭ, ca alegerea sĕ se facă prin comisarĭ consistorialĭ, căcĭ s'a lucratŭ prin cârciume La aceste vorbe îlŭ întêmpină unulŭ din clică adresându-se în modŭ fórte aspru cătră Dlŭ Ionŭ Manole. Cu mirare amŭ observatŭ, că d. protopopŭ Petricŭ, deși chemarea sa de presidentŭ era ca sĕ provóce la ordine pe clicașŭ, totuși d-sa a tăcutŭ făcêndŭ pe publicŭ sĕ crédă, că d-sa arŭ consimți cu astfelŭ de procederĭ.

Ce voiesce acéstă clică și de cine este influințată și condusă, aci la noi e pe deplinŭ cunoscutŭ. Deocamdată nu mai amintimŭ și alte lucrurĭ, fără numai că amŭ aflatŭ, cá d-nii epitropĭ Ionŭ Manole și Andrei Lupanŭ și-au datŭ demisiunea.

Ajunulŭ alegerii pentru senatulŭ imperialŭ în Bucovina.

Cernăuțĭ, Aprilie a. a,

Senatulŭ imperialŭ s'a disolvatŭ și străinii au începutŭ a se mișca deja înainte de disolvare, pentru a fi pregătițĭ la luptă cu noi în cestiunea alegerii viitóre. Ei și-au pusŭ până acuma candidațĭ și se înțelegŭ în privința acésta prin diare și prin adunărĭ, pre când noi suntemŭ nepregătițĭ și stămŭ cu mânile în sînŭ. »Așteptămŭ mură în gură.« Se vede că ne sêmțimŭ destulŭ de tarĭ fată cu alegerile aceste, însĕ nu șciu până când. Guvernulŭ trebue sĕ ne fi asiguratŭ de sprijinulŭ sĕu, căcĭ și noi amŭ fostŭ în periodulŭ trecutŭ cu densulŭ, adecă: representanții noștri au făcutŭ placulŭ guvernului și guvernulŭ placulŭ representanțilorŭ.

Óre representanții noștri n'au lucratŭ destulŭ? căpĕtămŭ căi ferate pentru esploatarea Bucovinei prin străinĭ, fabricele de vinarsŭ se vorŭ spori; totŭ așa se va face și unŭ 'gimnasiu inferiorŭ pentru Evreii din Cernăuțĭ.

La noi se facŭ alegerile pentru candidațĭ la senatulŭ imperialŭ în următorulŭ modŭ: Ceva înainte de alegerĭ se adună multŭ 10 corifei românĭ si punŭ candidațĭ în numele Românilorŭ pe unulŭ și altulŭ dintre ei. »Ce ironiă în numele Românilorŭ?!« Apoi facŭ listele și le trimitŭ împreună cu o proclamațiune măgulitóre cătră alegĕtorii respectivĭ. Tréba alegĕtorilor este de a alege pe candidatŭ, de ce pănură va fi elŭ, de va lucra pentru sine séu pentru națiă acésta este tréba lui. Programă nu esistă, la ce? Destulŭ că periodulŭ trecutŭ nu ne-a adusŭ nicĭ unŭ bine, poporulŭ este totŭ într'o situațiune așa de rea, dacă nu mai rea ca cum a fostŭ.

Audimŭ, că între candidații de mai nainte ar figurá și persóna Domnului consilierŭ superiorŭ dela tribunalulŭ țĕrii în Cernăuțĭ, Mihailŭ Peteiu pentru periodulŭ acesta și anume pentru ținuturile Sucevei, Rădăuțilorŭ, Siretului. Inainte de acésta însĕ l'amŭ întreba, pentru ce a depusŭ mandatulŭ în periodulŭ trecutŭ, de dragulŭ nostru séu alŭ ministrului de comerțŭ Pino? Alegĕtorii din ținuturile amintite au pusŭ tótă încrederea în persóna Domniei Sale și l'au alesŭ. Scurtŭ timpŭ după aceea audimŭ că Domnia sa a resignatŭ la mandatulŭ încredințatŭ. A întorsŭ spatele Vienei și nu ne a aflatŭ de demnĭ de a ne spune causa supĕrării, ba nicĭ nu a mulțămitŭ alegĕtorilorŭ sĕi pentru încrederea arĕtată. Indată după depunerea mandatului, vedemŭ pe agitătorii de mai nainte ai Domniei Sale mergêndŭ împreună cu poporulŭ la urnă și alegêndŭ pe ministrulŭ Pino unanimŭ, pe când totŭ acei alegĕtorĭ luptau scurtŭ timpŭ înainte din rĕsputerĭ contra lui. »Tempora mutantur et nos mutamur in illis«....

De ce nu recomandămŭ pentru ținuturile amintite candidațĭ ca Domnulŭ Sbiera Ioanŭ, profesorŭ la universitatea din Cernăuțĭ, Domnii advocațĭ din Suceava Dr. Samuilŭ Isopesculŭ și Dr. Mateiu Lupulŭ, Domnulŭ Dr. Seleschi Emilianŭ, advocatŭ în Cernăuțĭ ș. a. toțĭ bărbațĭ tinerĭ și nu îmbătrânițĭ în anĭ și moravurĭ. Acești bărbațĭ suntŭ independențĭ în tótă privința.......

M. Scaevola.

Alegerile în Bucovina

Din Cernăuțĭ se scrie, că Românii 'șĭ păstréză cercurile lorŭ electorale aprópe neturburațĭ. In colegiulŭ marilorŭ proprietarĭ e sigură realegerea representanțilorŭ lui de până acum, a baronului Victorŭ Stîrcea și a cavalerului Dr. Grigorcea, cu tóte că alegĕtorii polonĭ și rutenĭ încércă totulŭ, ca sĕ pótă isbuti representanții naționalității lorŭ. Profesorulŭ Dr. Mitrofanovicĭ, representantulŭ consistoriului și mânăstirilorŭ gr. ortodoxe are în fața sa ca contra candidațĭ pe archimandriții Țepercovicĭ, Călinescu și Coțubŭ; dar resultatulŭ alegerei acesteia atêrnă de archiepiscopulŭ și mitropolitulŭ Dr. Andrievicĭ-Moraru.

In cerculŭ electoralŭ ruralŭ Cernăuțĭ-Siretŭ, ce l'a representatŭ până acum Dr. Tomasciucŭ, candidéză trei naționalĭ: Ionŭ Lupulŭ, George Flondorŭ și adjunctulŭ de tribunalŭ Moraru — fiulŭ mitropolitului; în cerculŭ electoralŭ ruralŭ Vițnițŭ-Zastavna este neîndoiósă realegerea representantului lui de până acum Dr. Ionŭ Zotta, deși conducĕtorii Rutenilorŭ vorŭ candida în acestŭ cercŭ pe unŭ funcționarŭ rutênŭ; în cerculŭ electoralŭ ruralŭ Rădăuțĭ-Solca-Suceava-Dorna ministrulŭ de comerțŭ br. Pino, representantulŭ de până acum alŭ cercului, va avé de contra candidatŭ pe unŭ Românŭ.

După cum comunică foile polone din Cernăuțĭ, marii proprietarĭ românĭ au alesŭ unŭ comitetŭ de acțiune, care nu va face cu nimenea nicĭ un compromisŭ. Comitetulŭ a hotărîtŭ sĕ combată realegerea deputatului Grigorcea și sĕ pună candidațĭ pe baronii Stîrcea și Mustață.

Sângeorgiu, 25 Aprilie 1885.

Cestiunĭ bisericescĭ. Suntŭ trecuțĭ doi anĭ de dile de când se agită aicĭ mereu cestiunea aducerei unui capelanŭ lângă parochulŭ actualŭ. Acéstă agitațiune a luatŭ nascere din nisce interese particulare destulŭ de rĕu, înțelese pentru că se ciocnescŭ cu interesele parochiei.

E dreptŭ, că aicĭ în parochiă în trecutŭ a fostŭ capelanŭ, căcĭ parochia numĕră la 2700 suflete; dar e dreptŭ și acea, că nu se ține minte ca preoții de aicĭ sĕ fi trăitŭ vr'o dată în pace și unire, căcĭ n'au avutŭ cu ce; de aceeu cu vr'o 15 anĭ mai nainte se adause pentru cooperatorŭ lângă terțialitate încă douĕ pămênturĭ dela comună și 100 fl. v. a. din visteria comunală. Cu rêndŭ și sémă se póte negreșitŭ și acuma aduce unŭ cooperatorŭ. dar lucrurile încă dela începutŭ s'au încurcatŭ, și astădĭ tocmai aședarea noului capelanŭ în parochiă a cășunatŭ o fierbere atâtŭ de mare încâtŭ póte deveni periculósă pentru liniștea comunei. Și pentru ce sĕ nu o spunemŭ, că vina este tocmai la S. Consistorŭ?

Inainte cu doi anĭ îi veni dlui I. Niamțu, parochŭ în Nimigea, pofta de a se strămuta ca cooperatorŭ aicĭ la noi și petrecêndŭ în comună vr'o 3 sĕptĕmânĭ 'șĭ aflà negreșitŭ câțĭ-va aderințĭ, cari începură a lucra în acésta direcțiune. Parochulŭ actualŭ alesŭ câteva lunĭ mai nainte era tocmai în luptă cu poporenii, cari voiau a reduce stolele după gustulŭ lorŭ, și au rugatŭ pe aderinții dlui Niamțu ca sĕ mai amâne aducerea de cooperatorŭ până se va alege, décă, stolele reduse, va remâné destulŭ de trăitŭ pentru doi. Acestŭ sfatŭ nefolosindŭ nimica, parochulŭ de aicĭ încolo au fostŭ ignoratŭ și partisanii dlui N. ne mai încetândŭ cu agitările lucrulŭ s'a sfêrșitŭ cu o cercetare, în urma căreia d. N. a trebuitŭ sĕ se retragă și încă sĕ și sufere.

Credeamŭ, că lucrulŭ se va sfirși cu atâta, dar se vîră din nou altulŭ la mijlocŭ, d. V. Popŭ, parochŭ în B. Bistriță, care îșĭ deschide mai ântêiu calea la S. Consistorŭ, se înțelege cu aderinții neastêmpĕrațĭ, carĭ perdură pe d. N., și isbutescĕ în urmă a fi numitŭ de cooperatorŭ aicĭ.

Acéstă numire întru atâta a ațîțatŭ spiritele poporenilorŭ de aicĭ, încâtŭ era câtŭ pre aci ca sĕ-lŭ scótă din comună, dar s'au mărginitŭ — spre onórea lorŭ — a face pre cale legală: 1) Unŭ protestŭ cătră S. Consistorŭ de Gherla în contra denumirei d-lui V. Popŭ și în speciă în contra violărei dreptului de alegere. 2) O dechiarațiune, prin care 450 capĭ de familiă arată, că nu recunoscŭ pe d. V. P. de păstorŭ sufletescŭ alŭ lorŭ, nu întră în relațiunĭ bisericescĭ religióse și-i denégă totŭ sprijinulŭ materialŭ. 3) Unŭ conclusŭ, în puterea căruia esarendéză în favórea cassei bisericescĭ pămênturĭ eclesiastice, ce i-s'arŭ cuveni lui.

Lăsândŭ acuma la o parte nesocotința d-lui V. P., care l'a împinsŭ a'șĭ părăsi o parochiă cu aprópe 70 jugĕre porțiune canonică, și a veni la una cu 5 jugĕre, carĭ încă i se denégă; trecêndŭ preste slăbiciunea lui, că s'a lăsatŭ sedusŭ și adusŭ de câțĭ-va prăpădițĭ și a ocolitŭ cu nătângiă neertată pre parochulŭ localŭ, câtŭ și celealalte autoritățĭ; nepomenindŭ nicĭ pĕcatulŭ acela' că și-a datŭ învoirea la S. Consistorŭ, că va merge cooperatorŭ în Sângeorgiu și fără emolumentele date antecesorilorŭ; iertându-i și aceea, că încă n'a învĕțatŭ a sci, cumcă Sângeorgiulŭ e parochiă mare, dar rea de lapte; trecêndŭ și preste prostia aderințilorŭ sĕi, carĭ au bătutŭ drumulŭ până la Gherla de 15 orĭ și ș'au pusŭ traista; ne mărginimŭ a adresá cu respectŭ câteva întrebărĭ S-lui Consistorŭ, cu care credemŭ, că putemŭ sta de vorbă, și anume:

1. Ținut'a S. Consistorŭ contŭ de votulŭ poporului de aicĭ, care cu ocasiunea alegerei d-lui S. Sohorca de parochŭ în Noemvre 1882 a dechiaratŭ la protocolŭ, că n'au lipsă de capelanŭ, că nu'lŭ potŭ plăti și nu'i potŭ da pămênturĭ?

2. Are S. scaunŭ cea mai mică dovadă, că actualulŭ parochŭ ar fi lipsitŭ dela datoria sa și că oficiulŭ ar fi suferitŭ orĭ nu s'ar fi făcutŭ la timpŭ?

3. Are sĕu avut'a S. Consistorŭ la mână unŭ simplu actŭ dela vr'o auctoritate competentă, dela vicarŭ, dela representanța bisericéscă, prin care s'ar fi cerutŭ cooperatorŭ aicĭ?

4. Dacă a cerutŭ poporulŭ prin suplica acoperită de 360 subscrierĭ, scie S. Consistorŭ câtŭ de falsă a fostŭ aceea suplică? A luatŭ în sémă relațiunea representanței bisericescĭ din Iuliu 1883, prin care acésta arată până la evidența: că în suplică este subscrisŭ unulŭ, care murise înainte cu doi anĭ, câțĭva înfirmĭ, câțĭ-va minorenĭ, 3 gr. or., 44 carĭ sciu scrie suntŭ subscrișĭ de mână streină, pre când alțĭ 30, carĭ nu sciu o literă, suntŭ subscriși „manu propria.' ?

5. Décă representanța comunală și cea bisericéscă au denegatŭ prin conclusŭ actualului capelanŭ emolumentele date antecesorilorŭ, precum și orĭ ce sprijinŭ materialŭ, nu însemnéză acésta, că n'au lipsă de capelanŭ?

6. Fapta d-lui V. Popŭ de a veni în parochiă și fără emolumentele avute de alții, faptŭ prin care strică causa fiitorilorŭ capelanĭ, nu este punibilă?

7. Este de necredutŭ, că vĕdêndŭ S. Consistorŭ de 15 orĭ totŭ pre acei țĕranĭ alergândŭ după popă, sĕ nu tragă conclusiunea, că lorŭ și numai lorŭ le trebue, dar nu poporului. Și cu ce s'au legitimatŭ acei »perde vară«, că suntŭ representanții poporului? — Și nu era lucru înțelepțescŭ a-i sfătui sĕ stea pe pace și sĕ se pună în conțelegere cu parochulŭ?

8. La numirea unui capelanŭ nu se cere nicĭodată consensulŭ parochului? — Décă nu, apoi ațĭ nimerit'o! Ațĭ tîlnitŭ elemente, carĭ vecĭnicŭ se vorŭ ciocni și vorŭ dá scîntei. Décă da, s'a întrebatŭ parochulŭ?

9. A ținutŭ S. Consistorŭ contŭ de dechiarațiunea deputațiunei oficióse mersă cu protestulŭ în mână la 6 Martie a. c. și carea l'a rugatŭ sĕ-șĭ schimbe hotărîrea și sĕ revóce pre d. V. Popŭ, căcĭ se potŭ întêmplá turburărĭ cu sfirșitŭ tristŭ?

10. A ținutŭ S. Consistorŭ contŭ de părerea R. d. vicariu, care cunósce împrejurările nóstre?

Décă acestea le-a cunoscutŭ, pentru ce a datŭ credĕmêntŭ malcontențilorŭ și nicĭodată autorităților?

Ne place a crede, că S. S. d. Episcopŭ a fostŭ rĕu informatŭ în tótă afacerea și se va grăbi a îndreptá rĕulŭ. Décă însă lucrulŭ s'a făcutŭ așa cu intențiune, cu scopŭ ca sĕ pótă pescui în tulbure, cu scopŭ ca fratele sĕ ridice mâna în contra fratelui, atuncĭ și-a ajunsŭ scopulŭ, căcĭ irítațiunea e la culme și numai atuncĭ va încetá, când se va ține sémă de voința poporului.

Și noi credemŭ, că S. scaunŭ este pusŭ de D-dĕu pentru întărirea păcii între ómenĭ.

Mai mulțĭ poporenĭ.

DIVERSE.

Pétră nepomenită. — Citimŭ în »Râmnicu-Sĕratŭ«: In diua de 11 curentŭ a cădutŭ o plóiă însoțită de grindină într'o cantitate nepomenită. Venindŭ despre Nordŭ, după ce a bătutŭ orașulŭ s'a lăsatŭ spre Sudŭ-Vestŭ, bătêndŭ parte din moșiile Bălțații, Costieni-Marĭ, Costieni-Micĭ (Zidurile), Joița, Chochirleanca, și puținŭ din Silisce, până la Găgeanu. Ómenii spunŭ, că n'au mai vĕdutŭ așa piatră. Șanțurile ogrădilorŭ erau încă pline de grindină, cincĭ dile după acésta; podurĭ, podețe, șosele, tóte le-a spĕlatŭ apa. Eleșteulŭ țĕranilorŭ din Costieni-marĭ l'a spălatŭ de totŭ. Miei, oi, pasĕrĭ s'au găsitŭ multe mórte pe câmpŭ. Pe malurile văgașelorŭ formate de apă, grindina puteai s'o iai cu banița. Mărimea grindinei variată: dela mărimea bóbei de mazĕre până la mărimea oului de porumbŭ. Pe unde a ajunsŭ, grânele au suferitŭ multŭ. Sĕcara decum era de mare, abia se mai zăresce verde; grâulŭ asemenea a suferitŭ; numai orzulŭ fiindŭ încă micŭ a scăpatŭ nevătămatŭ. Despre fructe nu mai vorbimŭ.

***

Unŭ Matusalemŭ. — Unŭ diarŭ rusescŭ citéză unŭ casŭ de longevitate cu totulŭ escepționalŭ. Acéstă fóiă spune, că printre locuitorii din Saratofŭ se găsesce unŭ bĕtrênŭ în vêrstă de 130 de anĭ. Acestŭ Matusalemŭ pórtă numele de Savinŭ și este francesŭ de origină. Soldatŭ din armata cea mare a lui Napoleonŭ I., elŭ a făcutŭ campania din Rusia cu gradulŭ de oficerŭ. Rĕmasŭ în Rusia după rĕsboiu, d. Savin locuesce în Saratof de șépte-decĭ și doi de anĭ. Elŭ și-a conservatŭ memoria sa întrégă și vederea nevătămată, dar de câtva timpŭ sufere de o surditate parțială. Tóte evenimentele, la carĭ elŭ a asistatŭ și a luatŭ parte, se conservă de minune în memoria acestui patriarchŭ. Elŭ face încă plimbărĭ dilnice și când se întórce din têrgŭ duce fără ostenélă pachete de douĕ decĭ până la patru-decĭ de livre greutate.

***

Descoperirĭ archeologice. — In săpăturile făcute la Tunis s'a descoperitŭ unŭ apeductŭ subteranŭ, de 500 metri lungime, în starea cea mai bună, fórte largŭ și fórte înaltŭ. S'au mai găsitŭ asemenea douĕ-decĭ și douĕ morminte feniciane din prima epocă, vase feniciane și etrusce bine conservate și o mare inscripțiune latină, care arată loculŭ unde se aflau băile.

***

Mijlocŭ contra frigurilorŭ. — Ecă unŭ mijlocŭ bunŭ și puținŭ costătorŭ d'a face sĕ înceteze îndată frigurile intermitente: A pune în apă o mică cóje de vișinŭ tĕnĕrŭ tăiată mĕruntŭ, a bate apa bine și a bea din ea din douĕ în douĕ ore câte o lingurită în timpulŭ frigurilorŭ. A nu mări nicĭ odată acéstă dosă, căcĭ cója de vișinŭ cere a fi întrebuințată cu băgare de sémă.

Cursulu pieței Brașovŭ
din 7 Maiu st. n. 1885.

Bancnote romănescĭ	Cump.	8.76	Vênd.	8.78
Argint romănesc	»	8.70	»	8.72
Napoleon-d'orĭ	»	9.80	»	9.84
Lire turcescĭ	»	11.15	»	11.15
Imperialĭ	»	10.10	»	10.12
Galbenĭ	»	5.80	»	5.86
Scrisurile fonc. »Albina« . . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	121.—	„	122.—
Discontulŭ » . . .		7—10 % pe anŭ.		

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu

Cursulŭ la bursa de Viena

din 6 Maiu st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	95.75	Bonurĭ croato-slavone	101.—
Rentă de hârtiă 5%	90.75	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	96 50
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	146.—	Imprumutulŭ cu premiu ung.	117.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96.—	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	119.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	—.—	Renta de hărtiă austriacă	81.80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	107.—	Renta de arg. austr.	82.15
Bonurĭ rurale ungare	102.50	Renta de aurŭ austr.	107 20
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C2.50	Losurile din 1860	138 75
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	101.75	Acţiunile băncei austro-ungare	851.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.75	Act. băncei de creditŭ ung.	287.25
Bonurĭ rurale transilvane	101.—	Act. băncei de creditŭ austr.	287.70
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.84
		Napoleon-d'orĭ	9.83—
		Mărcĭ 100 împ. germ.	60 85
		Londra 10 Livres sterlinge	124.55

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 22 Aprilie st. v. 1885

	Cump.	vĕnd.
Renta română (5%)	85½	—
Renta rom. amort. (5%)	88	—
» convert. (6%)	87	—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	31	—
Credit fonc. rural (7%)	97	—
» " " (5%)	82½	—
» » urban (7%)	94½	—
» » » (6%)	86	—
» » » (5%)	80	—
Banca naţională a României	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
« » » Naţională	—	—
Aurŭ	14.%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Nr. 16—1885.

Publicaţiune.

Subsemnata comisiune esmisă pentru administrarea averei ţinĕtóre de biserica gr. or. din cetatea Braşovului dela Sf. Treime voiesce a edifica din nou morile numitei bisericĭ aflătóre în comunele Poiana Mĕrului şi Sâmbăta superióră.

Spesele de edificare s'au statoritŭ pentru móra din Poiana Mĕrului cu 863 fl. 16 cr., ér pentru acea din Sâmbăta cu 1065 fl. 68 cr. v. a.

Intreprindĕtorii 'şĭ potŭ preda ofertele lorŭ provĕdute cu 10% vadiu subcomisiunei încredinţate cu pertractarea ofertelorŭ, care pertractare se va ţiné la 20 Maiu a. c. 11 óre a. m. în cancelaria bisericei la Braşovŭ, tĕrgulŭ cailorŭ în casa de sub Nr. 34.

Planurile, preliminarele şi condiţiunile se potŭ vedea la notariulŭ comisiunei d-lŭ Iordanŭ I. Munteanu, asesorŭ la scaunulŭ orfanalŭ.

Din şedinţa comisiunei administrative ţinută în Braşovŭ la 30 Aprilie 1885. —

Grf. A. Bethlen, m. p.
comite supr. com. min.

1—3

Anunţămŭ acelorŭ onoraţĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoi a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885 prin urmare potŭ sĕ aibă colecţiunea întrégă.

Publicaţiune!

Prin care se face cunoscutŭ, că în comuna Bacsfal (Săcele) se află de vêndare oi 500 de prăsilă, — dela 10—18 Maiu a. c. trecute graniţa României. —

Informaţiunĭ esacte se vorŭ cere dela preotulŭ din locŭ Toma Frateşŭ.

3—3

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia Predealŭ-Budapesta şi pe linia Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta a călei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ accelerat	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Bucurescĭ	7.15	—	—	—
Predealŭ	1.09	—	—	9.50
Timişŭ	1.33	—	—	10.15
Braşovŭ (	2.06	—	—	10.50
(	2.16	6.30	5.45	
Feldióra	2.44	7.09	6.28	
Apatia	3.03	7.41	7.07	
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	
Homorodŭ	3.51	8.53	8.51	
Haşfaleu	4.51	10.18	10.52	
Sighişóra	5.11	10.55	11.56	
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	
Mediaşŭ	6.00	12.11	1.23	
Copsa mică	6.29	12.35	2.07	
Micăsasa	—	12.54	2.27	
Blaşiu	7.02	1.29	3.06	
Crăciunelŭ	—	1.45	3.22	
Teiuşŭ	7.38	2.26	4.15	
Aiudŭ	7.55	2.48	4.44	
Vinţulŭ de susŭ	—	3.12	5.10	
Uióra	—	3.19	5.19	
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	
Ghirisŭ	8.48	4.10	6.38	
Apahida	—	5.39	8.51	
Cluşiu (	10.08	5.59	9.18	
(	10.18	6.28	8.00	
Nedeşdu	—	6.54	8.34	
Ghirbĕu	—	7.10	8.59	
Aghirişŭ	—	7.25	9.35	
Stana	—	7.49	10.16	
Huiedinŭ	11.33	8.11	11.04	
Ciucia	12.06	8.52	12.17	
Bucia	—	9.11	12.47	
Bratca	—	9.29	1.21	
Rév	12.25	9.52	2.05	
Mezö-Telegd	1.11	10.27	3.08	
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	
Várad-Velinţe	—	10.56	3.55	
Oradia-mare (	1.49	11.04	4.06	
(	1.54	11.14	7.30	
P. Ladány	3.14	1.47	11.05	
Szolnok	5.10	4.40	2.37	
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40	
Viena	2.00	6.20	2.00	

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Oradea mare (	4.11	5.13	3.20	
(	4.21	9.37	3.25	
Várad-Velencze	4.29	9.45	—	
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	
Mezö-Telegd	5.02	10.28	3.56	
Rév	5.46	11.41	4.31	
Bratca	6.09	12.15	—	
Bucia	6.28	12.48	—	
Ciucia	6.52	1.48	5.28	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	
Stana	7.51	3.54	—	
Aghiriş	8.12	4.34	—	
Ghirbĕu	8.24	4.52	—	
Nedeşdu	8.38	5.11	—	
Cluşiu (	8.57	5.40	7.08	
(	9.23	6.00	7.18	
Apahida	9.50	6.29	—	
Ghiriş	11.15	8.14	8.29	
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	
Uióra	12.12	9.58	—	
Vinţulŭ de susŭ	12.19	10.07	—	
Aiudŭ	12.45	10.42	9.17	
Teiuşŭ	1.15	11.32	9.40	
Crăciunelŭ	1.44	12.03	—	
Blaşŭ	2.00	12.24	10.12	
Micăsasa	2.34	12.43	—	
Copşa mică	2.52	1.22	10.45	
Mediaşŭ	3.27	2.24	11.07	
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	
Sigişóra	4.50	4.17	12.15	
Haşfaleu	5.08	4.51	12.30	
Homorod	6.47	7.07	1.32	
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	
Apatia	8.09	8.46	2.24	
Feldióra	8.41	9.20	2.44	
Braşovŭ (	9.20	10.15	3.15	
(	—	6.00	3.25	
Timişŭ	—	6.57	4.03	
Predealŭ	—	7.32	4.28	
Bucurescĭ	—	—	10.25	

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Teiuşŭ	2.39	9.50	8.20
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10
Vinţulŭ de josŭ	4.04	11.09	
Şibotŭ	4.35	11.43	
Orăştia	5.02	12.13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicĭca	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborşin	8.32	4.37	
Bĕrzova	9.19	5.30	
Conopŭ	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24
Paulişŭ	10.32	6.56	8.41
Gyorok	10.48	7.15	9.01
Glogovaţŭ	11.17	7.48	9.30
Aradŭ (	12.32	8.05	9.45
(	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.00	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.20	—	—

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Aradŭ (	3.35	5.30
(	4.00	6.20
Glogovaţŭ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Paulişŭ	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conopŭ	5.57	8.49
Bĕrzova	6.18	9.18
Soborşin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicĭca	9.02	12.57
Deva	9.32	1.45
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orăştiă	10.47	3.46
Şibotŭ	11.14	4.20
Vinţulŭ de josŭ	11.46	5.06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiuşŭ	12.53	7.00

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.30
Aradulŭ nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timişóra	8.58	3.15

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ omnibus
Simeria	3.08
Streiu	3.45
Haţegŭ	4.33
Pui	5.19
Crivadia	6.05
Baniţa	6.43
Petroşenĭ	7.00

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vinga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradulŭ nou	2.54	7.44
Aradŭ	3.10	8.00

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus
Petroşenĭ	8.56
Baniţa	9.37
Crivadia	10.09
Pui	10.48
Haţegŭ	11.26
Streiu	12.06
Simeria	12.37

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.